

LIBRIS

We know
books

TRANSLATED BY HELEN

LAWRENCE WRIGHT

Sfârșit
de
octombrie

comandor Chris Horgan. Căpitanul Mike Riegel de la Muzeul Forțelor Submarine din Groton, Connecticut și viceamiralul (în rezervă) Albert H. Konetzni Jr care mi-au împărtășit la rândul lor din bogata lor experiență.

Ca întotdeauna, Stephen Harrigan a citit primul draft și m-a îndrumat cu competență. Germenele acestei povești a fost inițial propus de regizorul și producătorul de film, Ridley Scott. Le mulțumesc, lui și lui Michael Ellenberg, pentru contribuția lor.

Am avut noroc să lucrez cu cei mai buni oameni din domeniul meu, iar printre aceștia se numără agentul meu, Andrew Wylie, și editoarea mea, Ann Close, alături de talenții mei colegi de la Knopf, și Edward Kastenmeier și Caitlin Landuyt, de la Vintage.

Cuprins

I. Kongoli

1. Geneva	11
2. Doamna Albastră	22
3. Fernbank	38
4. Aripa de Vest	50
5. Carantina	58
6. Henry preia inițiativa	67
7. Pelerinul	81
8. Salvador	86
9. Comet Ping Pong	92
10. Lapidarea diavolului	104
11. Ce avem aici?	115
12. Jürgen	120
13. Ceva măreț	130
14. La naiba, pe toți sfinții!	144
15. La Curtea Regală	152
16. Chestiunea martirilor	161

II. Pandemia

17. Oamenii nu vor ierta	175
18. Păsările	183

19. Nu există un vaccin	198
20. Ne tratăm reciproc	204
21. Spumele	215
22. Regina Margareta	220
23. Lambaréné	229
24. Joc triplu	234
25. Protejarea celor aflați la conducere	244
26. Testele pe oameni	248
27. Antidotul Philadelphia	253
28. Înghețată	255
29. Biscuiții bunicii	266
30. Ce ne sfătuiți?	274

III. În adâncuri

31. Idaho	281
32. Ceva care să-ți amintească de mine	300
33. Zona de conflict	314
34. Gura-leului	323
35. Toate formele de viață sunt prețioase	331
36. Căpitanul Dixon	338
37. Dolly Parton și John Wayne	347
38. Doamna Hernández	352
39. Diavolul umblă slobod prin lume	356
40. Suez	362
41. Cintezele	374
42. În junglă	381
43. 34,27 de dolari	387
44. Las-o să vorbească	392
45. Lecții de șofat	398
46. Schubert	402
47. Să înceapă petrecerea	409

IV. Octombrie

48. Delfini	417
49. Mormintele	424
50. Clubul Cosmos	435
51. Un sărut de rămas bun	440
52. Acum sălășluiește în noi	447
53. Tulpina Ustinov	454
54. Raiul	466
55. Insula Revoluției din Octombrie	476
<i>Mulțumiri</i>	484

Geneva

În Geneva, într-un amfiteatru vast, o comisie alcătuită din oficiali din domeniul sănătății se întrunise pentru sesiunea finală de discuții convocate de urgență pe tema bolilor infecțioase. Membrii audienței erau agitați, extenuați de întâlnirile prelungite de peste zi, și cu gândul la zborurile de întoarcere la care trebuiau să ajungă. Atacul terorist de la Roma îi pusese pe toți pe jar.

– Un număr neobișnuit de victime în rândul adolescenților, într-o tabără de refugiați din Indonezia..., rostea penultimul vorbitor din cadrul conferinței. Hans Cutărescu. Olandez. Înalt, arogant, bine hrănit. Șuvițe de păr blond-spălăcit i se revărsau peste gulerul cămășii, iar scamele de pe umărul hainei străluceau sub lumina proiectată de monitorul pe care se desfășura prezentarea PowerPoint.

Pe ecran apăru o hartă a Indoneziei.

– În prima săptămână a lunii martie au fost emise patruzeci și șapte de certificate de deces, în tabăra numărul doi Kongoli, din provincia Java de Vest. Hans arată locul pe hartă, urmat de imagini ale bieților refugiați, aflați în mijlocul unei mizerii teribile. Lumea era cotropită de oameni

dezdădăcinați; milioane de oameni înghesuiți în tabere înropite la rezezeală, îngrădiți precum niște deținuți, primeau porții insuficiente de mâncare și asistență medicală precară. Nu era deloc surprinzător ca o epidemie să izbucnească acolo. Holeră, difterie, febra denga – la tropice tot timpul apărea ceva. Temperatură mare, sângerări, infectare rapidă, mortalitate extremă, dar ceea ce diferențiază acest grup, continuă Hans, afișând pe ecran un grafic, este media de vârstă a victimelor. În general, infecțiile afectează generațiile la întâmplare, dar în această situație, numărul mare al deceselor se înregistrează tocmai în rândurile segmentului de populație care ar trebui să fie cel mai rezistent.

În amfiteatrul vast din Geneva, comisia reprezentanților din domeniul sănătății s-a aplecat să studieze, curioasă, imaginea de pe ecran. Majoritatea afecțiunilor mortaleucid populația cea mai tânără și pe cea mai vârstnică, însă acum, în locul graficului obișnuit, în formă de „U“, acesta înfățișa o curioasă literă „W“, vârsta medie a victimelor fiind douăzeci și nouă de ani.

– Conform rapoartelor sumare primite de la izbucnirea epidemiei, estimăm un grad al mortalității de 70%, spuse Hans.

– În rândul copiilor sau nou-născuților...? întrerupse tăcerea nedumerită Maria Savona, director pentru probleme epidemiologice în cadrul Organizației Mondiale a Sănătății.

– Prezență considerabilă în grupul raportat, răspunse Hans.

– Există posibilitatea să fie transmisibilă pe cale sexuală? întrebă o doctoriță japoneză.

– Puțin probabil, răspunse Hans. Îi făcea plăcere. Se mișcă și chipul îi pătrunse în fasciculul proiecteurului,

aruncând o umbră amplă pe imaginea următoare. Decesele raportate au rămas constante pe parcursul săptămânilor următoare, dar totalul general scade considerabil.

– Așadar, vorbim despre un incident izolat..., concluzionă doctorița japoneză.

– Cu patruzeci și șapte de cadavre? spuse Hans. O adevărată orgie!

Doctorița japoneză își acoperi gura cu mâna și chicoti.

– În regulă, Hans, ne-ai ținut suficient în suspans, interveni Maria nerăbdătoare.

Hans își plimbă privirea împrejur, triumfător:

– Shigella, spuse el, în sunetele de mirare ale celor prezenți. V-ați fi dat seama, dacă nu ar fi fost vectorul de mortalitate inversat. Acesta ne-a indus și pe noi în eroare. Este o bacterie des întâlnită în țările sărace și cauza a nenumărate toxiiinfecții alimentare. Am interogat autoritățile sanitare din Jakarta, iar acestea au concluzionat că, într-un mediu caracterizat de foamete, tinerii sunt cei care reușesc să ajungă la resursele limitate de hrană. În situația de față, punctul lor forte s-a dovedit a fi fatal. Echipa noastră a dedus că sursa infecției a reprezentat-o laptele neprocesat. Prezentăm această situație drept exemplu despre felul în care stereotipurile demografice ne pot face să ignorăm elemente care, altminteri, sunt cât se poate de evidente.

Hans părăsi podiumul, în aplauzele superficiale ale audienței, în timp ce Maria chema ultimul vorbitor.

– Campylobacter în Wisconsin, începu acesta.

Brusc, o voce autoritară îl întrerupse:

– O febră hemoragică violentă face patruzeci și șapte de victime într-o săptămână, apoi dispare fără urmă?

Două sute de capete se răsuciră căutând să identifice sursa acelei voci baritonale puternice. După voce, ai fi crezut

că Henry Parsons era un individ corpolent. Dar, nu era, fiind scund și subțirel, încovoiat din cauza unor probleme de rahitism din copilărie, care-l lăsaseră ușor deformat. Trăsăturile chipului și vocea profesorală păreau cu deosebire supradimensionate, în comparație cu micimea trupului, dar avea atitudinea omului conștient de valoarea lui, în ciuda aparenței modeste. Cei care auziseră de el îl pomeneau cu reverență ironică, numindu-l, în absența lui, „her Doktor“ sau „micul zbir“. Era în stare să-și facă subalternii să plângă, dacă nu reușeau să pregătească o mostră corect sau dacă nu identificau un simptom ce era, de fapt, evident doar pentru el. Henry Parsons se aflase la conducerea echipei internaționale în cazul epidemiei de Ebola din Africa de Vest, în 2014. El fusese cel care dăduse de urma primului pacient înregistrat – așa-numitul pacient zero –, un băiețel în vârstă de un an și jumătate, din Guineea, infectat de liliicii frugivori. Se cunoșteau multe povești despre el și existau încă multe altele rămase neștiute, căci nu era dornic de recunoaștere. În războiul neîncetat împotriva bolilor emergente, Henry Parsons nu era un omuleț insignifiant, ci un titan.

Hans Cutărescu strânse din pleoape și îl identifică pe Parsons în umbra unei loje superioare:

– Nu este chiar neobișnuit, domnule doctor Parsons, dacă luăm în calcul factorii de mediu.

– Ați folosit termenul „transmitere“.

Hans zâmbi, bucurându-se să reîntre în joc:

– Autoritățile indoneziene au suspectat inițial un agent viral.

– Ce i-a făcut să se răzgândească? întrebă Henry.

Maria deveni intrigată:

– Vă gândiți la Ebola?

– Situație în care am fi constatat migrarea acestuia către centrele urbane, continuă Hans. Ceea ce nu s-a întâmplat. Tot ce a trebuit să facem a fost să eliminăm sursa contaminării și infecția a dispărut.

– Ai fost tu însuși în tabără? întrebă Henry. Ai prelevat mostre?

– Autoritățile indoneziene au cooperat pe deplin, răspunse Hans, cu insolență. O echipă a Medicilor fără Frontiere se află acolo chiar acum și vom primi informații în cel mai scurt timp. Nu mă aștept la surprize.

Hans așteptă un moment, dar Henry se sprijini de spătarul scaunului, bătând gânditor cu un deget peste buzele strânse. Următorul vorbitor își reluă prezentarea:

– Un abator în Milwaukee..., spuse acesta, în vreme ce unii dintre participanți, cu ochii pe ceas, se îndreptau discret spre ieșire. La aeroport aveau să găsească securitate sporită.

– Detest când faci asta, spuse Maria, în momentul în care ajunseră în biroul ei. Era o încăpere elegantă, cu multe geamuri și o vedere minunată către Mont Blanc. Un stol de cocostârci, după ce traversaseră bariera alpină, căutau loc să se așeze lângă lacul Geneva, primul lor popas pe traseul migrator de primăvară, început din valea Nilului.

– Ce faci?

Maria se lăsă pe spate și-și lovi buzele cu degetul, imitând gestul lui Henry.

– Fac des asta? întrebă el, sprijinindu-și bastonul de biroul ei.

– Când te văd făcând gestul acesta, știu că trebuie să-mi fac griji. Ce te face să ai îndoieli în privința studiului lui Hans?

– Febră hemoragică acută. Cel mai probabil, virală. Distribuție neobișnuită a mortalității, complet necorespunzătoare cu bacteria shigella. Apoi, dintr-o dată...

– Să înceteze? Nu știu, Henry. Tu să-mi spui. Indonezia, din nou?

– Au mai ascuns informații și înainte.

– Nu pare să fie o nouă epidemie de meningită.

– Cu siguranță, nu! Fără să își dea seama, Henry începu să-și lovească iar buzele cu degetul. Maria așteptă. Nu trebuie să-ți spun eu ce ai de făcut, rosti el în cele din urmă. Poate Hans are dreptate.

– Dar...?

– Mortalitatea. Surprinzătoare. Un inconvenient, în caz că se înșală.

Maria merse lângă fereastră. Se adunau norii, acoperind vârful maiestuos. Se pregătea să spună ceva, când Henry îi întrerupse raționamentul:

– Trebuie să plec.

– Exact la asta mă gândeam.

– Vreau să spun că trebuie să merg acasă.

Maria dădu din cap, cu o expresie care voia să spună că înțelesese, dar îngrijorarea din ochii ei de italiancă transmitea un cu totul alt mesaj.

– Dă-mi doar două zile. Știu că-ți cer mult. Ar trebui să trimit o echipă, dar nu am pe nimeni de încredere. Hans spune că Medicii fără Frontiere sunt acolo, așa că te vor ajuta și ei. Ia probe și mostre. Faci o oprire scurtă, în drumul tău spre Atlanta.

– Maria...

– Te rog, Henry!

Precum prietenii care se știu de vreme îndelungată și se citească unii pe alții, Henry a văzut într-o clipă îngrijorarea de

pe chipul unei tinere doctorițe epidemiolog, studiind focalul de pestă porcină africană, în Haiti. Maria făcuse parte din echipa care militase pentru eradicarea speciei porcine locale, purtătoare a bolii. Aproape fiecare familie din Haiti creștea porci; pe lângă faptul că reprezentau o sursă principală de hrană, porcii erau folosiți și ca monedă de schimb, ca o bancă pentru localnici. În decurs de un an, mulțumită eforturilor comunității internaționale și dictatorului „Baby Doc” Duvalier, întreaga populație de porci din rasa creol fusese exterminată, conducând la un succes răsunător, aproape fără precedent. Eradicarea a pus capăt bolii incurabile. Dar oamenii, și așa săraci, au ajuns muritori de foame. Elitele corupte și-au însușit majoritatea porcilor oferți la schimb de către americani, care oricum erau prea delicați pentru mediul acela și a căror întreținere era costisitoare. În lipsa altor resurse, populația s-a orientat către producția de cărbune, ceea ce a condus la defrișări masive. Haiti nu și-a mai revenit. Dacă porcii trebuiseră uciși sau nu, din capul locului, era discutabil. „Eram atât de idealști și de încrezători la vremea aceea”, gândi Henry.

– Două zile, nu mai mult, se învoi el. I-am promis lui Jill că sunt acasă de ziua lui Teddy.

– Îi spun lui Rinaldo să-ți ia bilet la zborul de noapte către Jakarta. Maria îl asigură că avea să sune la Centrul pentru Prevenirea și Controlul Bolilor din Atlanta, unde Henry era director adjunct al departamentului de boli infecțioase, ca să explice întârzierea lui – o deplasare de urgență, la solicitarea ei.

– Apropo, spuse el, în timp ce se pregătea să plece. Ai vești de la Roma? Familia ta e bine?

– Nu știu nimic, spuse Maria cu disperare.

Atacul de la Roma fusese planificat să aibă loc în timpul Carnavalului, festivalul de opt zile, ce se desfășoară pe întreg cuprinsul Italiei înainte de Postul Paștelui. Piazza del Popolo era înșesată cu ocazia paradei costumelor și a faimosului dans al cailor. Știrile dimineții abundau de imagini cu trupurile sfâșiate ale frumoaselor animale, risipite printre cadavrele participanților la festivități și molozul celor două biserici gemene. „Sute de morți la Roma. Numărătoria continuă, anunța crainicul postului Fox. Oare cum va răspunde Italia?”

Tânărul prim-ministru era naționalist, își purta părul tuns scurt în părți și lăsat lung pe creștet, așa cum era moda printre neo-fasciștii care cucureau Europa. În mod previzibil, propunea expulzarea în masă a musulmanilor.

Jill Parsons închise televizorul când auzi vocile ridicate ale copiilor la parter, gâlceava fiind deja în desfășurare. Se contraziceau dacă Helen avea să meargă la Legoland cu Teddy și prietenii lui. Ei nici măcar nu îi plăceau jocurile Lego.

– Cine vrea gofre? întrebă Jill jovială. Nu primi răspuns; copiii erau prinși în cearta lor prostească. Peepers, o coticură de câine luată de la adăpost, cu pete negre în jurul ochilor ca un urs panda, se ridică din colțul unde stătea și se apropie ca să medieze conflictul.

– Este ziua *mea*, spuse Teddy cu indignare.

– Eu te-am lăsat să vii la Six Flags de ziua mea, spuse Helen.

– Mama, mi-a furat gofra! se vaită Teddy.

– Am luat doar o mușcătură.

– Ai *atins-o!*

– Helen, mănâncă-ți cerealele! spuse Jill, mecanic.

– S-au înmuiat.

Helen mușcă din nou, imperturbabilă, din gofra lui Teddy. Acesta țipă scandalizat. Peepers lătră în semn de susținere. Jill oftă. Așa se întâmpla mereu când Henry era plecat – în casă se instala treptat haosul. Dar, chiar în clipa în care îl muștra în gând, iPad-ul bâzâi; era Henry, care suna prin FaceTime.

– Mi-ai citit gândurile? îl întrebă ea. Te convocam telepatic.

– Nu-mi pot imagina pentru ce, spuse el, auzind în fundal cearta și lătratul câinelui.

– Te bombăneam pentru că nu ești aici.

– Lasă-mă să vorbesc cu ei.

Instantaneu, Teddy și Helen deveniră adorabili. Era ca un truc de magie, gândi Jill, o vrajă pe care Henry o arunca asupra lor. Peepers scutura din coadă, căzut în admirație.

– Tati, când vii acasă? întrebă Teddy.

– Marți seară, dar ajung foarte târziu, răspunse Henry.

– Mama a spus că vei fi aici mâine.

– Așa am crezut, dar a intervenit o schimbare urgentă de plan. Însă nu îți face griji! Voi fi acolo de ziua ta.

Teddy chiuia de bucurie, iar Helen bătea din palme. Era impresionant. Jill nu reușea niciodată să-i liniștească așa cum o făcea Henry. „Poate eu sunt prea ironică”, își spuse ea. Poate sinceritatea totală a lui Henry, când vorbea cu ei, îi subjugă. Cumva, îi făcea să se simtă în siguranță. La fel se simțea și Jill.

– Am construit un robot, spuse Teddy, ridicând iPad-ul, ca să arate ansamblul alcătuit din piese din plastic, circuite electrice și un vechi telefon mobil, pe care-l pregătise pentru târgul de științe. Figura scheletică avea în loc de ochi două obiective de aparat de fotografiat. Jill gândi că semăna cu o păpușă din Ziua Morților.

– Tu singur ai făcut asta? întrebă Henry.
Teddy dădu din cap, cu chipul luminat de mândrie.

– Cum îl cheamă?

Teddy se întoarse către robot.

– Robotule, cum te cheamă?

Capul acestuia se înclină ușor:

– Stăpâne, numele meu este Albert, spuse el. Îi aparțin
lui Teddy.

– Sfinte Siso! Extraordinar! spuse Henry. Îți spune
Stăpâne?

Teddy chicoti și-și îndesă bărbia în piept, cum făcea
când era foarte fericit.

– E rândul meu, spuse Helen, înhățând iPad-ul.

– Bună, frumoasa mea, spuse Henry. Ai un meci azi.

Helen făcea parte din echipa de fotbal de fete a clasei
a șasea.

– Vor să fiu portar, spuse ea.

– Asta e grozav, nu-i așa?

– E plictisitor. Nu faci nimic altceva decât să stai acolo.
Vor să fiu portar doar pentru că sunt înaltă.

– Dar ești eroul lor, de fiecare dată când aperi.

– Toate mă urăsc, dacă nu apăr.

„Tipic pentru Helen“, gândi Jill. În timp ce Teddy era înso-
rit ca o zi de vară, ea era întunecată ca noaptea. Deborda de
pesimism, ceea ce-i dădea un anumit fel de putere. Jill
observase că toți colegii ei erau ușor temători de judecata
ei. Această calitate, împreună cu trăsăturile deosebit de
delicate, o făceau să fie obiectul adorației printre fete și
periculos de atrăgătoare pentru tinerii adolescenți.

– Am auzit partea în care ziceai că nu vii acasă, spuse Jill,
când îi veni rândul să vorbească din nou. Henry părea

obosit. În lumina slabă a iPad-ului, chipul lui părea portre-
tul unui nobil austriac, din secolul al XIX-lea, cu privirea
pătrunzătoare răzbind din spatele ochelarilor rotunzi. În
fundal, se auzeau anunțurile de zbor.

– Probabil că este o alarmă falsă, dar este una dintre
situațiile acelea, spuse Henry.

– Unde, de data aceasta?

– Indonezia.

– O, Doamne! exclamă Jill, nemaiputând să-și stăpâ-
nească îngrijorarea. Copii, grăbiți-vă, trebuie să sosească
autobuzul! Apoi, către Henry: N-ai prea dormit, nu-i așa?
Aș vrea să iei o pastilă de Ambien și să dormi cum trebuie
măcar pentru o noapte. Ai la tine? Să iei una, imediat ce ești
în avion. O deranja faptul că, pentru un doctor, Henry era
extrem de încăpățânat când era vorba să ia medicamente.

– O să dorm când o să te am iar lângă mine, îi spuse el,
intr-unul dintre acele feluri drăgăstoase ce avea să-i răsune
în urechi până când venea acasă.

– Nu îți asuma riscuri inutile! spuse Jill, deși nu era
necesar.

– Niciodată nu îmi asum.